

Timo Tuurihalme

25.5.2018

VN/61/2018

VN/61/2018-PLM-2

Sisäministeriö (SM011:00/2017)

Viite (lähettäjän viite)

Puolustusministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi ampuma-aselain, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain ja asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamiseksi

Sisäministeriö on pyytänyt puolustusministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi ampuma-aselain, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain ja asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamiseksi (jatkossa *luonnos*). Puolustusministeriö kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen uudistaminen

Puolustusministeriössä on käynnissä vapaaehtoista maanpuolustusta koskeva lainsäädäntöhanke, jonka tarkoituksena on siirtää sotilaallisen koulutuksen antaminen yksin Puolustusvoimien tehtäväksi. Hankkeen tarkoituksena on tämän lisäksi mahdollistaa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antaman sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen nousujohteisuuden lisääminen.

Puolustusministeriön tavoitteena on aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun neuvoston direktiivin 91/477/ETY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2017/853) (jatkossa *asedirektiivi*) kansallinen voimaansaattaminen siten, ettei kansallinen ampuma-aselainsäädäntö haittaa vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen kehittämislle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Valmistelu

Sisäministeriö asetti 11.4.2017 työryhmän, jonka tehtävänä oli asedirektiivin kansallisen voimaansaattamisen valmistelu. Puolustusministeriö osallistui työryhmän työskentelyyn ainoastaan direktiivin sisältämän A-luokan aseiden kieltoa koskevan kansallisen puolustuksen poikkeuksen eli niin kutsutun reserviläispoikkeuksen voimaansaattamisen valmistelun osalta. Yksityisten henkilöiden aselupa-asiat kuuluvat sisäministeriön toimialaan.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Timo Tuurihalme

25.5.2018

VN/61/2018

VN/61/2018-PLM-2

Koska asedirektiiviä on luonnoksesta ilmenevällä tavalla tulkittu siten, että sen vaikutus katsotaan ulottuvan puolustusministeriön toimialaan kuuluvan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toimintaan, on puolustusministeriö myös tältä osin osallistunut asedirektiivin kansallisen voimaansaattamisen valmisteluun. Puolustusministeriö kiinnittää huomiota asedirektiivin 2 artiklaan, jonka mukaan asedirektiiviä ei sovelleta kansallisen lainsäädännön mukaiseen viranomaisten aseiden hankintaan ja hallussapitoon. Suomessa viranomaisena on lailla tai asetuksella järjestetty julkista tehtävää hoitava toimielin, jonka tehtäviä hoitavat toimivat asemansa takia virkavastuulla. Viranomaisen toimintaan myös sovelletaan yleishallinto-oikeudellista lainsäädäntöä.

Maanpuolustuskoulutusyhdistys täyttää edellä mainitut viranomaisen tunnusmerkit julkishallinnollisten tehtäviensä hoitamisen osalta. Näin ollen asedirektiivin kansallisessa voimaansaattamisessa olisi ollut mahdollista jättää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen julkisena hallintotehtävänä antama ja puolustushallinnon tarpeesta lähtevä ampumakoulutus asedirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

Lausunnolla oleva luonnos ei ole edellä mainitun työryhmän työn tulos, vaan se on sisäministeriön virkatyönä loppuunsaatu. Työryhmä ei jättänyt valmista mietintöä.

Luonnosta koskevat lausumat

Puolustusministeriö pitää korkeassa arvossa asedirektiivin velvoittavien rajoitusten asianmukaisen voimaansaattamisen lisäksi ammuntaa harrastavien henkilöiden harrastuksen kunnioittamista. Näin ollen puolustusministeriö katsoo, että asedirektiivi tulee saattaa voimaan ammunnan harrastajien toimintaa vähiten haittaavalla tavalla.

Asedirektiivin A-luokan ampuma-aseiden kieltö ja sitä koskevat poikkeukset

Asedirektiivin 6 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet kieltääkseen A luokkaan kuuluvien ampuma-aseiden, olennaisten osien ja ampumatarvikkeiden hankinnan ja hallussapidon. Niiden on varmistettava, että kyseisen kiellon vastaisesti laittomasti hallussa pidetyt ampuma-aseet, olennaiset osat ja ampumatarvikkeet takavarikoidaan.

Edellä mainittu kieltö ei ole kuitenkaan ehdoton, vaan asedirektiivin 6 artiklan 2 kohdan mukaan toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat muun muassa kansalliseen puolustukseen liittyvissä tarkoituksissa myöntää poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustellulla tavalla yksittäistapauksissa lupia A luokkaan kuuluville ampuma-aseille, olennaisille osille ja ampumatarvikkeille, jos yleinen turvallisuus ja yleinen järjestys eivät vaarannu. Tätä A-luokan ampuma-aseiden hankintaa ja hallussapitoa koskevaa poikkeusta on julkisessa keskustelussa kutsuttu reserviläispoikkeukseksi.

Asedirektiivin johdantolausekkeen 16 kohdassa todetaan, että jäsenvaltioiden olisi voitava antaa yksityishenkilöille lupa hankkia ja pitää hallussaan A-luokkaan kuuluvia ampuma-aseita, olennaisia osia ja ampumatarvikkeita maanpuolustusta varten, kuten kansallisen lainsäädännön mukaisen vapaaehtoisen sotilaskoulutuksen yhteydessä.

Puolustusministeriö katsoo, että asedirektiivi lähtökohtaisesti kieltää sen A-luokkaan kuuluvien ampuma-aseiden hankinnan ja hallussapidon, mutta tästä kiellosta voidaan poiketa muun muassa kansallisesta puolustuksesta johtuvasta perusteesta. Kun tällainen peruste löytyy, on edellä mainitut 6 artiklan 2 kohdan muiden edellytysten vielä täyttyvä. Puolustusministeriö katsoo, että näitä poikkeamisen edellytyksiä on arvioitava johdantolausekkeessa ilmaistun poikkeuksen tarkoituksen kautta.

Kansallisesta puolustuksesta lähtevää tarvetta poikkeukselle arvioitaessa on otettava huomioon, että Puolustusvoimilla on hallinnassaan poikkeusolojen joukkojen tarvitsemat ampuma-aseet. Yksityishenkilöillä ei siten ole tarvetta hankkia ampuma-asetta poikkeusolojen tehtävässä

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Timo Tuurihalme

25.5.2018

VN/61/2018

VN/61/2018-PLM-2

käyttämistä varten. Reserviläisten ampumaharjoittelu tapahtuu kuitenkin tällä hetkellä merkittävilta osin kiellettyyn A-luokkaan siirtyvillä ampuma-aseilla. Puolustushallinnon ohjauksessa tätä reserviläisten ampumataidon ylläpitoa ja kehittämistä toteutetaan osana vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta. Vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus on toimiva ja tärkeä osa reservin koulutusjärjestelmää. Tästä johtuen puolustusministeriö katsoo, että vapaaehtoisessa maanpuolustuskoulutuksessa on voitava antaa myös jatkossa ampumakoulutusta sellaisilla aseilla, jotka vastaavat Puolustusvoimien käyttämiä ampuma-aseita. Näin ollen puolustusministeriö tunnistaa kansalliseen puolustukseen liittyvän tarpeen ehdotetun ampuma-aselain 9 §:n 5 b (asedirektiivin A-luokan 7 b) kohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen.

Suomen puolustusratkaisuna on laajaan reserviin perustuva reserviläisarmeija. Perustuslain 127 §:n mukaan jokainen Suomen kansalainen on maanpuolustusvelvollinen ja asevelvollisuuslain (1438/2007) 2 §:n mukaan jokainen miespuolinen Suomen kansalainen on asevelvollinen sen vuoden alusta, jona hän täyttää 18 vuotta, sen vuoden loppuun, jona hän täyttää 60 vuotta. Tämän lisäksi vapaaehtoisilla naisilla on mahdollisuus suorittaa asepalvelus. Näin muodostuvaan reserviin kuuluu noin 900.000 reserviläistä, joista noin 280.000 on sijoitettu Puolustusvoimien poikkeusolojen organisaatioon. Edellä mainittu Suomen kansallinen puolustusratkaisu oli asedirektiivin neuvottelujen aikana vahvasti esillä ja kansallisen puolustuksen poikkeuksen voidaankin vahvasti katsoa johtuvan juuri Suomen puolustusratkaisun erityispiirteistä. Näin ollen asedirektiivi tulee saattaa voimaan siten, ettei siitä aiheudu haittaa neuvotteluissa suojatulle kansalliselle puolustusratkaisulle eikä sen ylläpitämiselle ja kehittämiselle. Poikkeusolojen varautumisen ja Puolustusvoimien sijoittamismenettelyn näkökulmasta on perusteltua, että jokainen reserviläinen, joka kehittää aktiivisesti osaamistaan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevassa ampumakoulutuksessa, voisi saada tätä harjoittelua varten aseluvan ampuma-aselain 9 §:n 5 b kohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen.

Asevelvollisuuslain 49 §:ssä tarkoitettuun varareserviin kuuluvilla, kuten 60 vuotta täyttäneillä, olisi luonnoksen mukaan mahdollisuus saada ampuma-aselain 9 §:n 5 b kohdassa tarkoitettu ase esimerkiksi ampuma-urheiluperusteella. Tämä mahdollisuus on toki myös reserviin kuuluvilla asevelvollisilla.

Puolustusministeriö katsoo, että jokaisen sijoittamiskelpoisen reserviläisen osallistuminen omaa poikkeusolojen toimintakykyä lisäävään koulutukseen on kannustettavaa ja se tulisi tehdä mahdollisimman helpoksi. Koska Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kurssveja on vaihtelevasti tarjolla koko valtakunnan alueella, on tämän ohjatun harjoittelun lisäksi tapahtuva omaehtoinen harjoittelu tarpeellinen lisä, joka varsinkin suurempien kaupunkikeskittymien ulkopuolella edellyttää käytännössä omaa ampuma-asetta.

Puolustusministeriö katsoo, että direktiivin edellä mainittujen poikkeuksellisuuden ja yksittäistapauksellisuuden vaatimusten tulkinnassa on huomioitava johdantolausekkeessa mainittu kansallisen puolustuksen poikkeuksen tarkoitus. Suomen puolustusratkaisu on Euroopan Unionin alueella reservin suhteellisen koon osalta siten poikkeava, että puolustusministeriö katsoo edellä mainitun poikkeuksen ja johdantolausekkeen muotoilun mahdollistavan kansalliselle lainsäätäjälle liikkumavaraa hyväksyä luonnoksessa esitettyä kansallisen puolustuksen poikkeusta koskevaa muotoilua laajempi, kaikki 900.000 reserviläistä huomioiva malli.

Edellä mainituilla perusteilla puolustusministeriö esittää, että luonnoksen ampuma-aselain 45 §:n 7 momentin 4 kohta muotoiltaisiin seuraavasti:

"43 §:n 1 momentin 9 kohdan käyttötarkoitusta 9 §:n 5 b kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta ja aseiden osaa varten Poliisihallitus pyytää Puolustusvoimilta lausunnon hakijan sijoituskelpoisuudesta. Lausuntoa voidaan pyytää ainoastaan sellaisesta hakijasta, joka on suorittanut hyväksytysti vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 20 a §:ssä tarkoitettua turvallista aseenkäsittely- ja ampumataitoa mittaavan ampumakokeen ja joka täyttää 6 momentissa tarkoitettua

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Timo Tuurihalme

25.5.2018

VN/61/2018

VN/61/2018-PLM-2

vaatimuksen harjoittelun aktiivisuudesta. Puolustusvoimat voi antaa lausunnon ainoastaan asevelvollisuuslain (1438/2007) 2 §:ssä tarkoitusta tai asepalveluksen naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain (194/1995) perusteella suorittaneesta henkilöstä.”

Edellä mainitussa muotoilussa lähdetäisiin siitä, että jokainen aktiivisesti Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelemaan koulutukseen osallistuva sijoitettu tai sijoittamiskelpoinen reserviläinen voisi saada aseluvan, jos poliisi katsoisi hänet muuten soveltuvaksi aseluvan haltijaksi. Tästä johtuen puolustusministeriö esittää luonnoksesta erityisesti poistettavaksi sen sivulla 54 olevan Puolustusvoimien määräyksestä HM798 otetun listan niistä henkilöryhmistä, joihin kuuluville aselupia voitaisiin luonnoksen mukaan myöntää.

Puolustusministeriö katsoo, että Poliisihallituksen olisi hyvä ilmoittaa Puolustusvoimille, jos Puolustusvoimien sijoituskelpoiseksi katsomaa henkilöä ei poliisin lupaharkinnassa pidettäisi soveltuvana aseluvan haltijaksi. Näin Puolustusvoimat saisi lisää ajantasaista tietoa sijoittamismenettelyä varten. Puolustusministeriö katsoo, että lähtökohtaisesti henkilö, jota ei katsota rauhanaikana henkilökohtaisten ominaisuuksien vuoksi sopivaksi aseluvan haltijaksi, ei myöskään ole sijoituskelpoinen poikkeusolojen organisaatioon.

Puolustusvoimat lausunnonantajana

Esitetyn ampuma-aselain 45 §:n 7 momentin 4 kohdan mukaan haettaessa lupaa erityisen vaaralliseen aseeseen kansallisen puolustuksen perusteella Poliisihallitus pyytäisi Puolustusvoimilta lausunnon. Luonnoksen mukaan Puolustusvoimat voisi antaa puoltavan lausunnon hakijalle, jolla on sodan ajan sijoitus tai suunniteltu sijoitus ja jolla Puolustusvoimat katsoo olevan poikkeuksellisesti ja yksittäistapauksessa tarve kyseiseen ampuma-aseeseen ja aseensa osaan reservin ampumataidon ylläpitämiseksi.

Puolustusministeriö katsoo, että Puolustusvoimien tulisi lausunnossaan ottaa kantaa ainoastaan hakijan sijoituskelpoisuuteen. Puolustusvoimat ei ole oikea taho arvioimaan ampuma-aseen soveltuvuutta haettuun käyttötarkoitukseen, vaan sen arviointi kuuluu poliisille esitetyn ampuma-aselain 44 §:n mukaisesti niin kuin muidenkin käyttötarkoitusten osalta. Lisäksi lainkohdan esitettyyn muotoiluun sisältyvä ”poikkeuksellisesti ja yksittäistapauksessa” on puolustusministeriön näkemyksen mukaan ongelmallinen. Poikkeuksellisuutta ja yksittäistapauksellisuutta edellytetään ampuma-asedirektiivissä kansallisen puolustuksen poikkeukselta, jolloin se tulee ensisijaisesti ottaa huomioon kansallista lainsäädäntöä valmisteltaessa eikä yksittäisen viranomaisen soveltaessa lainsäädäntöä.

Edellä mainituilla perusteilla puolustusministeriö esittää, että Puolustusvoimien tehtävänä aselupaprosessiin liittyen olisi ainoastaan sillä olemassa oleviin tietoihin perustuvan sijoituskelpoisuusarvion antaminen aseluvan hakijasta lupaviranomaisena toimivalle poliisille. Puolustusministeriö katsoo, että Puolustusvoimilla ei tule olla itsenäistä harkintavaltaa aselupaprosessissa vaan harkintavalta kokonaisuudessaan pysyisi nykyisellä tavalla yksin poliisiviranomaisella. Jos ampuma-aselain 45 §:n 7 momentin 4 kohta muotoillaan yllä esitetyllä tavalla, on kansallisen puolustuksen tarve määritelty laintasoisesti, eikä lupaviranomaisen tarvitsisi sitä enää erikseen arvioida.

Puolustusvoimien työmäärän kannalta olisi tärkeää, että Poliisihallitus pyytäisi lausuntoa ainoastaan turvallisen aseenkäsittely- ja ampumataitoa mittaavan ampumakokeen suorittaneista hakijoista, joiden osalta aseluvan saannin edellytyksenä oleva ampuma-aselain aktiivisuusvaatimus täyttyy.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Timo Tuurihalme

25.5.2018

VN/61/2018

VN/61/2018-PLM-2

Sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen järjestäminen tai siihen osallistuminen hyväksyttävänä käyttötarkoituksena pitkän ampuma-aseen ja yli 10 patruunan lippaan yhdistelmälle

Esitetystä ampuma-aselain 43 §:n 1 momentissa säädetään hyväksyttävistä käyttötarkoituksista, joita varten aselupa voidaan myöntää. Kyseisen momentin 9 kohdan mukaan vapaaehtoista maanpuolustuksesta annetun lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavan ampumakoulutuksen järjestäminen tai siihen osallistuminen olisi hyväksyttävä käyttötarkoitus ampuma-aselain 9 §:n 5 b kohdassa tarkoitetuille ampuma-aseille tai aseiden osille.

Puolustusministeriö katsoo, että kyseinen lainkohta on yksityiskohtaisuudessaan epäjohdonmukainen verrattuna muista hyväksytyistä käyttötarkoituksista säädettyyn, ja se voitaisiin ilmaista yksinkertaisemmin esimerkiksi "reservin ampumarjoittelu"-muotoilulla. Muutosesitys on tekninen, eikä se puolustusministeriön näkemyksen mukaan vaikuta aseluvan myöntämisen edellytyksiin, joista joka tapauksessa säädetään yksityiskohtaisesti muualla ampuma-aseissa.

Kertausharjoitusten (KH), vapaaehtoisten harjoitusten (VEH) ja kriisinhallintapalveluksen (KRIHA) huomioiminen aktiivisuuden arvioinnissa

Esitetyn ampuma-aselain 45 §:n 6 momentin mukaan luvanhakijan tulisi esittää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antama todistus osallistumisestaan sotilaallisia valmiuksia palvelemaan ampumakoulutukseen ampuma-asetyypillä, johon aselupaa haetaan, aktiivisesti vähintään hakemusta edeltävän kahden vuoden ajan sekä todistus hyväksytyistä suoritetusta ampumakokeesta. Mainittuun kahden vuoden ajanjaksoon laskettaisiin puolet aseellisesta palveluksessa asevelvollisena suoritetusta palveluksesta tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta.

Puolustusministeriö katsoo, että aktiivisuuden osoittamiseksi tulisi hyväksyä myös muu harrastuneisuus ja palvelus kuin pelkästään vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain (556/2007) 20 a §:n mukaiseen ampumakoulutukseen osallistuminen ja suoritettu varusmiespalvelus. Muutoin luvanhakijan omat vaikutusmahdollisuudet ylläpitää aktiivisuuttaan olisivat varsin rajalliset ja tosiasiallisesti riippuvaiset Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen resursseista järjestää 20 a §:ssä tarkoitettua ampumakoulutusta siinä tarkoitetuilla erityisen vaarallisilla ampuma-aseilla. Aktiivista harrastuneisuutta arvioitaessa tulisi huomioida näin ollen ainakin osallistuminen Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kertausharjoituksiin, vapaaehtoisiin harjoituksiin ja kriisinhallintapalvelukseen vähintäänkin silloin, kun hakijalle on jo kertaalleen myönnetty aselupa ja on kyse määräaikaisena myönnetyn aseluvan uusimisesta tai harrastuksen jatkumisen osoittamisesta.

Puolustusministeriö myös esittää harkittavaksi, että aseluvan myöntämisen edellytyksenä olevan 24 kuukauden harjoittelun sijasta hakijan tulisi olla harjoitellut asedirektiivin urheiluumuntopoikkeuksen edellyttämän 12 kuukauden ajan.

Koulutusohjelmaa koskeva asetukseenantovaltuus

Luonnoksessa esitetään vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 20 a §:ään asetukseenantovaltuutta valtioneuvostolle. Kyseisen pykälän 4 momentin mukaan

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Timo Tuurihalme

25.5.2018

VN/61/2018

VN/61/2018-PLM-2

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ampumakoulutuksessa saataisiin käyttää ampuma-aseita valtioneuvoston asetuksessa säädettävän koulutusohjelman edellyttämällä tavalla.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa annettavan ampumakoulutuksen tulisi olla ajantasaista, turvallista ja sen tulisi palvella Puolustusvoimien koulutustarpeita. Ampumakoulutuksen sisältö tulisi lisäksi laatia nousujohtoiseksi, mikä osaltaan lisäksi ampumarjoittelun mielekkyyttä kaiken tasoille ampujille. Näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että Puolustusvoimat tarvittaessa yhteistyössä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ja vapaaehtoisten reserviläisten kanssa pitää yllä ja kehittää ampumakoulutuksen sisältöä, mistä johtuen ampumakoulutuksen sisällön muuttaminen tulisi olla hallinnollisesti mahdollisimman helppoa.

Edellä mainituilla perusteluilla, ja koska luonnos sisältää tarkkarajaisen määritelmän ampumakoulutuksen sisällölle, puolustusministeriö esittää, että koulutusohjelman sisällöstä säädettäisiin Puolustusvoimien määräyksellä tai vaihtoehtoisesti puolustusministeriön asetuksella.

Sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen määritelmä

Luonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 2 §:n 2 momentissa säädettyä sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen määritelmää. Luonnoksen mukaan sotilaallisia valmiuksia palvelevalla koulutuksella tarkoitettaisiin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämää 20 a §:ssä tarkoitettua ampumakoulutusta, joka annetaan muilla kuin Puolustusvoimien aseilla ja ampumatarvikkeilla sekä muuta kuin ampuma-aseilla tapahtuvaa vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta.

Sotilaallisia valmiuksia palvelevasta koulutuksesta ei tulisi vaikeuttaa sellaisen koulutuksen antamista, jossa ampuma-aseita käytetään, mutta niillä ei ammuta. Puolustusministeriö katsoo, että tällaisen koulutuksen järjestämisen mahdollistaminen muun kuin vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 20 b §:ssä tarkoitetun ammunnan johtajan valvonnassa on tarpeellista. Näin ollen puolustusministeriö esittää, että edellä mainittu lainkohta muotoiltaisiin seuraavasti:

”Sotilaallisia valmiuksia palvelevalla koulutuksella tarkoitetaan tässä laissa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämää 20 a §:ssä tarkoitettua ampumakoulutusta, joka annetaan muilla kuin Puolustusvoimien aseilla ja ampumatarvikkeilla sekä muuta vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta.”

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen kouluttajat

Luonnoksessa esitetään, että Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ampumakoulutuksessa voi kouluttajana ja ammunnan johtajana toimia vain Puolustusvoimien ammunnan johtajaksi hyväksymä henkilö. Puolustusministeriö pitää tarpeellisena, että edellä mainitussa koulutuksessa saa ammunnan johtajan alaisuudessa toimia kouluttajana tai apukouluttajana myös muut henkilöt kuin ammunnan johtajan hyväksynnän saaneet. Muussa tapauksessa ampumakoulutuksen järjestäminen vaikeutuisi kohtuuttomasti. Tästä johtuen puolustusministeriö esittää, että luonnoksen vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 20 b §:än 1 momentin ensimmäistä lausetta muutettaisiin siten, että siitä poistettaisiin sana kouluttajana.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Timo Tuurihalme

25.5.2018

VN/61/2018

VN/61/2018-PLM-2

Puolustusministeriö kiinnittää huomiota myös siihen, että ammunnoissa voi olla kerrallaan vain yksi ammunnan kokonaisuudesta vastuussa oleva ammunnan johtaja, mitä edellä mainittu kouluttajia koskeva maininta omalta osaltaan hämärtää. Luonnosta tulisi myös tältä osin tarkentaa.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajan velvollisuudet

Puolustusministeriö esittää, että luonnoksen vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 20 c §:ään lisättäisiin ammunnan johtajan tehtäväksi ehdotetun ampuma-aselain 45 §:n 6 momentissa tarkoitetun turvallisen ampujan kokeen suorittamisesta myönnettävän todistuksen antaminen sekä turvallista aseenkäsittely- ja ampumataittoa mittaavan ampumakokeen valvonta ja koetta koskevan koulutuksen antaminen.

Arvio luonnoksen taloudellisista vaikutuksista Puolustusvoimissa

Luonnoksessa Puolustusvoimille ehdotetaan uutta roolia aselupia koskevassa lupaprosessissa. Mikäli Puolustusvoimien tulisi toimittaa Poliisihallitukselle tieto aseluvanhakijan sijoittamiskelpoisuudesta, ei Puolustusvoimille synny luonnoksesta puolustusministeriö arvion mukaan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Mikäli Puolustusvoimien tulisi antaa luonnoksen ampuma-aselain 45 §:n 7 momentin 4 kohdan mukainen lausunto, olisi yhden lausunnon kustannus puolustusministeriön alustavan arvion mukaan noin 35 euroa. Lausunnon antamisesta seuraava kustannus on riippuvainen siitä, millainen lausunto Puolustusvoimien tulee antaa. Kokonaiskustannuksen suuruus on riippuvainen saapuvien lausuntojen kokonaismäärästä.

Ehdotetusta velvollisuudesta antaa asevelvollisuuslain 97 a §:n mukainen aselupaharkintaan vaikuttava tieto ja lausuma, ei puolustusministeriön arvion mukaan aiheuta taloudellisia vaikutuksia Puolustusvoimille. Esitetty muutos ei tältä osin käytännössä merkitsisi suurta muutosta nykytilaan.

Järjestöluvut

Esitetyt ampuma-aselain 44 b §:n ja 45 a §:n perusteella lupia kyseisen lain 9 §:n 5 b kohdassa tarkoitettuihin erityisen vaarallisiin aseisiin on mahdollisuus saada luonnollisten henkilöiden lisäksi ainoastaan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksellä. Näin ollen esimerkiksi rekisteröitynä yhdistyksinä toimivilla reserviläisjärjestöillä ei puolustusministeriön tulkinnan mukaan jatkossa olisi enää mahdollisuutta saada aselupia kyseisenlaisiin aseisiin.

Puolustusministeriö pitää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen mahdollisuutta edellä mainittuihin aseisiin kansallisen puolustuksen kannalta tarpeellisina. Tämän lisäksi puolustusministeriö katsoo, että muiden yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden toimesta tapahtuva ammunnan kouluttaminen, kuten urheiluammunta, parantavat reserviläisten ampumataittoa. Puolustusministeriö katsoo, ettei asedirektiivi estäisi sellaista tulkintaa, jossa aselupia ehdotetun ampuma-aselain 9 §:n 5 b kohdan mukaisesti ampuma-aseisiin voitaisiin antaa oikeushenkilöille asedirektiivin ampumaurheilupoikkeuksen perusteella. Asedirektiivi asettaa aseluvan saajaa koskevalle luonnolliselle henkilölle erilaisia vaatimuksia. Suomessa oikeushenkilöille myönnettävien aselupien edellytyksenä on, että oikeushenkilöllä on palveluksessaan asevastaava, joka huolehtii oikeushenkilön ampuma-aseista, aseiden osista ja patruunoista. Puolustusministeriö katsoo, että asedirektiivin vaatimukset voitaisiin laittaa täytäntöön soveltamalla sen luonnolliselle henkilölle asettamia vaatimuksia edellä mainittuihin asevastaaviin.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Timo Tuurihalme

25.5.2018

VN/61/2018

VN/61/2018-PLM-2

Ampuma-aseita koskeva museotoiminta

Puolustusministeriö kiinnittää sisäministeriön huomiota luonnoksen vaikutuksiin museotoiminnan osalta. Puolustusvoimiin kuuluvan Sotamuseon toimintaan ei luonnoksella ole suoraa vaikutusta, koska sen toiminta on rajattu ampuma-aselain 17 §:ssä lain soveltamisalan ulkopuolelle. Lailla on kuitenkin vaikutus yksityisiin toimijoihin. Yksityisillä tahoilla, museoilla ja säätiöillä on merkittävä rooli aseisiin liittyvän kulttuuriperinnön ja tutkimustoiminnan ylläpitämisessä, sillä Sotamuseon resurssit eivät mahdollista asehistorian kokonaisvaltaista tallentamista. Ampuma-aselainsäädännössä tulee ottaa huomioon, että asehistoriaan liittyviä yksittäisiä esineitä ei tarpeettomasti pakoteta tuhottaviksi tai liiallisen deaktivoinnin kautta niin turmeltaviksi, että niiden historiallinen tai tutkimuksellinen arvo menetetään.

Luonnoksessa ampuma-aselain 15 §:ssä säädetään asekeräilijöistä. Lainkohdan yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että asekeräilijä ei voisi kerätä ja säilyttää erityisen vaarallisia ammuksia (esityksen s. 27). Kuitenkin esitetyn ampuma-aselain 58 §:n sanamuodon mukaan asekeräilijälle annettava hyväksyntä voisi koskea mm. erityisen vaarallisia ammuksia. Luonnos tältä osin ristiriitainen ja sitä tulisi selventää. Puolustusministeriö katsoo, että erityisen vaarallisten ammusten museointi turvallinen taltiointi varmistaen olisi perustelua, koska Sotamuseolla ei ole mahdollisuutta tallentaa näitä esineitä.

Puolustusministeriö kiinnittää sisäministeriön huomiota myös koriste-esineinä käytettävien pitkien aseiden yli 10 patruunan lippaiden luvanvaraisuuteen. Puolustusministeriö katsoo, että koriste-esineiksi muutettujen kyseisten lippaiden katsominen ampuma-aseen osaksi saattaa johtaa kyseisten koriste-esineiden omistajien oikeusturvan näkökulmasta hankaliin tilanteisiin.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Kansliapäällikkö

Jukka Juusti

Hallitussihteeri,
varatuomari

Timo Tuurihalme

Jakelu

SM Sisäministeriö
Pääesikunta

Tiedoksi

PLM PO Kansallisen puolustuksen yksikkö, Antti Lehtisalo
PLM Poliittinen johto, Juha Martelius
PLM Kansliapäällikkö, Jukka Juusti
SM Sisäministeriö, Johanna Puro
Pääesikunta, Christel Hägglund

Postiosoite
Postadress

Postal Address

Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi